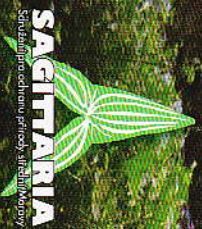

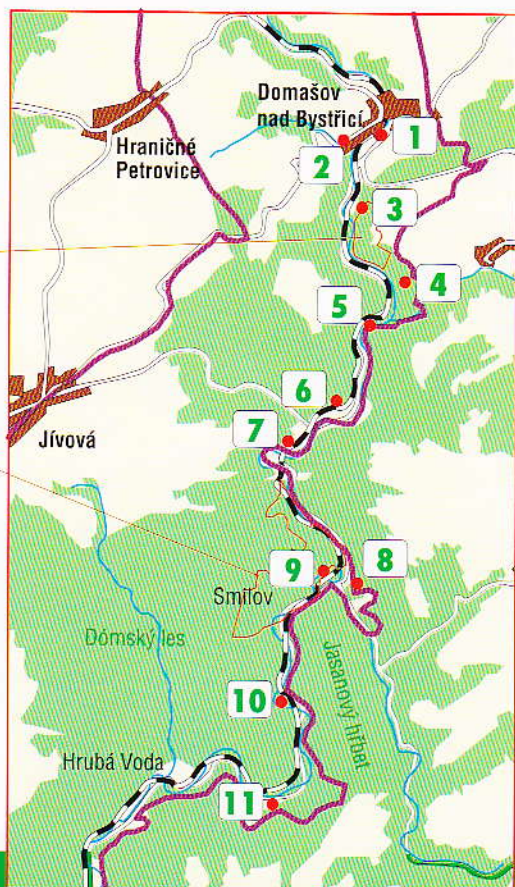
Naučná stezka Údolím Bysřice

Naučná stezka Údolím Bystřice rozšiřuje poměrně pestrou nabídku stávajících naučných stezek v Olomouckém kraji, kterých je okolo 24. Celá stezka kopíruje klikatící se tok říčky Bystřice v údolí mezi Domašovem nad Bystřicí a Hrubou Vodou. Příkré sutové svahy nedovolí řece příliš měnit směr, a tak tu můžeme pozorovat těsné sepětí dvou živlů – vody a země, jak soupeří o nadvládu v údolí. Na straně jedné to je neúnavná erozní činnost vody, na straně druhé to jsou hroutící se balvany a suť ze svahů do vody, vytvářející v toku četné překážky. Díky vodě a specifickému charakteru údolí zde svůj domov nachází pestrá paleta rostlin a živočichů. Jedním z obyvatelů údolí byl od pradávna i člověk. Ten zde nejprve zužitkoval dary řeky a lesa, a později s rozvojem společnosti, započal využívat i nerostného bohatství v okolí. Pokud máte zájem se dozvědět pár zajímavostí z údolí říčky Bystřice, neváhejte a naučnou stezku navštivte. Leták, který držíte v rukou vás v hrubých rysech provede po jedenácti zastaveních naučné stezky dlouhé 13 km. Stezka je koncipována tak, že ji lze procházet v obou směrech. Příjemnou procházku Vám přeje Sagittaria - sdružení pro ochranu přírody střední Moravy.

Přírodní památka
Kamenné proudy
u Domašova

Přírodní rezervace
Hrubovodské sutě

Zastavení první: Vstupní tabule

Je vhodné se zastavením č.11 u nádraží ČD v Hrubé Vodě a uvádí tyto nejdůležitější informace: Trasa naučné stezky vede po modré turistické značce a začíná v Domašově nad Bystřicí u nádraží ČD, končí v Hrubé Vodě, taktéž u nádraží ČD. Stezku není možné po celé délce projet na kole úsek mezi zastavením č.3 a 4 je na kole nesjízdňý, je ho ale možné objet. Turistická obtížnost je střední.

Zastavení druhé: Historie Domašova nad Bystřicí a jeho okolí

U tohoto zastavení se dozvíte, že první zmínky o Domašovu pochází již z počátku tisíciletí. Na město byl povýšen v roce 1403. Významným mezníkem v dějinách obce byl 30. červen 1758 kdy se u Domašova odehrála bitva pruských a císařsko-královských vojsk, což vedlo k osvobození Olomouce od jejího obléhání pruskými vojsky.

C. k. mušketýr

Zastavení třetí:

Přírodní památka Kamenné proudy u Domašova

Charakteristickým rysem této přírodní památky jsou kamenné proudy a mrazové sruby, které vznikly v průběhu mrazového zvětvávání při poslední době ledové (Würmu). Pěknou ukázkou vývoje balvanového proudu od mrazového srubu po rozpad na jednotlivé bloky je kamenný proud od horního okraje Dvorského kopce (606,5 m n.m.) až do údolí, dosahující délky 165 m. Přírodní památka Kamenné proudy u Domašova byla vyhlášena v roce 1974 na rozloze 21,58 ha.

Zastavení čtvrté: Skalní výchozy na Malém Rabštejně

Velmi známé místo pro většinu horolezců z širokého okolí Olomouce, kteří na skalách Malého Rabštejna cvičí své lezecké dovednosti. V ne příliš složitém terénu se můžete setkat až s 24 variantami výstupu nahoru s obtížností od stupně II po stupeň VI. Zdejší skály

a jejich západní část spadající kolmo k levému břehu řeky Bystřice dosahuje výšky až 40 m.

Zastavení páté: Louky v údolí

Jak vlastně louky vznikly a proč se musí pravidelně sěct? Nejen to, ale řadu dalších zajímavostí vám prozradí páté zastavení naučné

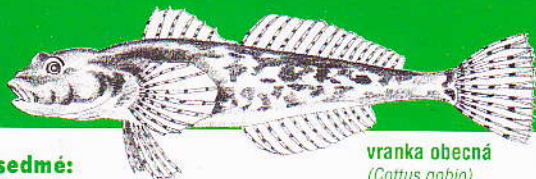
stezky věnované právě loukám. Blíže se dozvíte informace o charakteristických společenstvech v nivě řeky Bystřice, které tvoří převážně devětsil lékařský, nebo si připomenete běžné luční druhy se kterými se setkáváte téměř při každé procházce zdejší přírodou.

Zastavení šesté: Lesy

Jaké stromy ve zdejších lesích rostou? Jací živočichové zde mají svůj domov? Komu lesy dříve patřily a komu patří dnes? Jak se o ně jednotliví vlastníci starali? Odpovědi na tyto otázky najdete právě u šestého zastavení naučné stezky. A pokud vás zajímá více, například jak se dřevo dříve dopravovalo na místo jeho zpracování, neváhejte, a naučnou stezku navštivte. Nejen šesté zastavení věnované zdejším lesům Vám prozradí mnoho zajímavostí s tímto tématem úzce spjatých.

vranka obecná
(*Cottus gobio*)

Zastavení sedmé: Řeka Bystřice a její oživení

Většina lidí si při vyslovení pojmu oživení řeky představí ryby. Při zmínění že se jedná spíše o bystřinu, to pak ve většině případů je pstruh. Ano, i zde se můžete setkat s touto krásnou rybou, typickou pro čisté bystřiny. Řeka ovšem skýtá útočiště i pro jiné druhy ryb, jsou to parmy, hrouzci či ostroretky. To je ale jen zlomek všech obyvatel kteří zde našli svůj domov. A pokud vás zajímají další informace o řece samotné, např. kde pramení, jak je dlouhá, kolik má přítoků či jiné, pak právě u tohoto zastavení máte možnost tyto informace získat.

Zastavení osmé: Hospodářské využití údolí v minulosti a dnes

Údolí řeky Bystřice a jeho široké okolí bylo od pradávna hospodářsky poměrně hodně využíváno. Charakteristickým rysem byla těžba kvalitních břidlic. Dodnes zde můžete narazit na řadu již opuštěných lokálních lůmek, či na dosud funkční velké lomy. Další významné

aktivity byly a jsou: těžba kvalitního dřeva, těžba barevných kovů, či výroba piva. Významnou roli sehráli v minulosti taktéž mlýny na řece, které fungovaly buďto jako pily ke zpracování vytěženého dřeva, nebo jako mlýny k semletí obilí.

Magdalenský mlýn dnes

Měsíčnice vytrvalá

Zastavení deváté: Přírodní rezervace Hrubovodské sutě.

Přírodní rezervace Hrubovodské sutě je významná především výskytem dochovaných lesních porostů s charakteristickou skladbou sutových, bukových a jedlobukových lesů. Významnou dřevinou celé rezervace je jedle bělokora (*Abies alba*), která se zde vyskytuje poměrně často, a dobře zde zmlazuje. Přírodní rezervace byla vyhlášena v roce 2001 na ploše 92,59 ha.

Zastavení desáté:

Historie Hrubé Vody a zřízení hradu Hluboký

Historie Hrubé Vody nesahá příliš do minulosti. První zmínky pochází z počátku 17. století, kdy byla založena olomouckou kapitulou a později osídlena německými osadníky ze severní Moravy.

První písemné zprávy o hradu Hluboký jsou známy z roku 1351, kdy ho zdědil Karel IV. Nejvýznamnějším aktem v historii hradu byla schůzka roku 1425 mezi husitskými hejtmany a přáteli opavského vévody Přemka. Jejím výsledkem byl přechod mocných moravských feudálů do husitského tábora.

erb velkobystřického panství

Zastavení jedenácté:

Vstupní tabule (Hrubá Voda, nádraží ČD)

Je shodné se zastavením č.1 u nádraží ČD v Domašově nad Bystřicí.

Naučnou stezku „Údolím Bystřice“ vybudovalo občanské sdružení Sagittaria - Sdružení pro ochranu přírody střední Moravy za finanční podpory Krajského úřadu Olomouckého kraje, Agentury ochrany přírody a krajiny ČR a Lesů ČR, Lesní správy Šternberk.

Sagittaria

Lazecká 6

779 00 Olomouc

tel.: 585 228 438, 605 524 385

sagittaria@volny.cz

<http://www.sagittaria.ecn.cz>

Text: Slavomír Dostálík

Autor fotografií: Michal Krátký, Slavomír Dostálík

Ilustrace a grafické práce: Jiří K. Jurečka

Tisk: Tompres Lipník n. B. **náklad:** 2 000 ks

Neprodejné

Projekt podpořili:

